

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 19 maja 2009 r.

DE-VIII-0702-1-AP/09

L. dz. 1169

Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej

p. J. Kwieciński
Marszałek Senatu
Kancelaria Senatu
wpłynęło dn. 2.06.09
nr. 4031 podpis J.K.

Szanowny Panie Marszałku

Odpowiadając na oświadczenie złożone przez Pana Senatora Norberta Krajczego wspólnie z innymi senatorami na 32 posiedzeniu Senatu w dniu 7 maja 2009 r., przesłane przy piśmie z dnia 13 maja 2009 r., znak: BPS/DSK-043-1633/09, w sprawie finansowania przez gminy oświetlenia obwodnic dróg krajowych, proszę uprzejmie przyjąć następujące wyjaśnienia.

Zgodnie z obecnym stanem prawnym, na podstawie przepisów art. 18 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – *Prawo energetyczne* (Dz.U z 2006 r. Nr 89, poz. 625 z późn. zm.), finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg publicznych znajdujących się na terenie gminy należy do zadań własnych gminy, w zakresie zaopatrzenia w energię elektryczną. Stosownie do ust. 3 art. 18 ustawy – *Prawo energetyczne* z zakresu zadań własnych gminy wyłączone zostało finansowanie oświetlenia autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych.

Natomiast kategorii dróg zaliczanych do dróg publicznych regulują przepisy ustawy z dnia 21 marca 1985 r. *o drogach publicznych* (Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115 z późn. zm.). Zgodnie z przepisami ww. ustawy do kategorii dróg publicznych zalicza się drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne.

Odnosnie postulowanej zmiany przepisów ustawy – *Prawo energetyczne*, która zwolniłaby gminy z obowiązku ponoszenia kosztów oświetlenia obwodnic dróg krajowych zaliczanych do kategorii dróg publicznych, uprzejmie informuję, że art. 18 ustawy *Prawo*

energetyczne w obowiązującym dziś brzmieniu powstał w wyniku wprowadzenia zmian do ww. ustawy przez ustawę z dnia 13 listopada 2003 r. *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* (Dz. U. Nr 203, poz. 1966 z późn. zm.). Artykuł 61 ustawy - *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* rozszerzył obowiązek finansowania oświetlenia dróg publicznych przez gminy z dróg będących własnością gminy do wszystkich dróg znajdujących się na terenie gminy, z wyłączeniem autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych. W poprzednim stanie prawnym finansowanie oświetlenia ulic, placów i dróg także należało do zadań własnych gmin, ale jedynie w odniesieniu do tych dróg, które znajdowały się na terenie gminy i których gmina była zarządcą. Oświetlenie dróg niebędących w zarządzie gminy, np. dróg krajowych będących w zarządzie GDDKiA, finansowane było z budżetu państwa. Po przeprowadzonej nowelizacji w zakresie finansowania oświetlenia dróg przez gminy, odstąpiono od wcześniejszej zasady „właścicielskiej” na rzecz zasady położenia danej drogi.

Rozszerzenie obowiązku finansowania przez gminy oświetlenia ulicznego o wszystkie drogi znajdujące się na terytorium gminy, z wyjątkiem autostrad i dróg ekspresowych, wynikało z przeprowadzanej w tym czasie reformy systemu finansów samorządu terytorialnego, której celem miała być zmiana warunków funkcjonowania samorządów terytorialnych, decentralizacja funkcji państwa oraz przeniesienie części dochodów państwa do samorządów. W ramach powyższej reformy powstały nowe źródła dochodów wszystkich jednostek samorządu terytorialnego. Przepisy ustawy - *o dochodach jednostek samorządu terytorialnego* zwiększyły udział jednostek samorządu terytorialnego we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych z 5% do 6,71%, natomiast od osób fizycznych z 27,6% do 39,34%. Wprowadzono także nowy dochód jednostek samorządu terytorialnego w postaci 5 procentowego udziału z tytułu dochodów uzyskiwanych w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleczanych w ustawach.

W zakresie możliwości ograniczenia kategorii dróg, co do których gminy mają obowiązek ponoszenia kosztów oświetlenia swoją opinię przedstawiło także Ministerstwo Finansów. Stanowisko resortu finansów jest niezbędne przy podejmowaniu decyzji o ewentualnych zmianach przepisów ustawy – *Prawo energetyczne* w powyższym zakresie ze względu na konieczność pozyskania innych niż dotychczas źródeł finansowania oświetlenia dróg powiatowych, wojewódzkich czy krajowych.

W opinii Ministerstwa Finansów, ograniczenie obowiązku ponoszenia kosztów oświetlenia dróg powiatowych, wojewódzkich czy krajowych, analogicznie do przewidzianego przepisami ustawy – *Prawo energetyczne* wyłączenia obowiązku

finansowania przez gminy oświetlenia autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych nie znajduje uzasadnienia. Stosownie do art. 3 ustawy o *drogach publicznych*, autostrady i drogi ekspresowe są drogami o ograniczonej dostępności, a zatem ich wyłączenie z obowiązku finansowania oświetlenia przez gminy wydaje się logiczne; nie służą bowiem w pełnym tego słowa znaczeniu lokalnej społeczności. Natomiast finansowanie oświetlenia pozostałych dróg krajowych przez gminy wydaje się zasadne; jest bowiem zadaniem o charakterze użyteczności publicznej. Gmina realizuje w ten sposób stałe zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty w drodze świadczenia usługi o charakterze powszechnie dostępnym, co wpływa również na poczucie bezpieczeństwa danej zbiorowości. Dodatkowo, z zasady, autostrady i drogi ekspresowe omijają tereny zabudowane i prowadzone są obwodnicami miast. Gminy zostały zwolnione z obowiązku finansowania oświetlenia tych dróg ponieważ nie przynosi to, żadnych bezpośrednich korzyści lokalnym społecznościom w przeciwieństwie do oświetlenia pozostałych dróg publicznych.

Ponadto, zdaniem Ministerstwa Finansów, zwiększając zakres zadań własnych gmin o dotychczasowe zadania z zakresu administracji rządowej określone w przepisach ustawy – *Prawo energetyczne*, gminom zapewniono odpowiednie źródła finansowania tych zadań w postaci zwiększenia dochodów własnych gmin poprzez wzrost udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych oraz subwencji ogólnej.

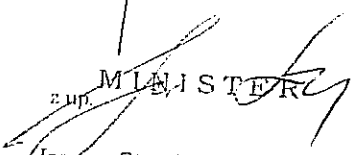
Odnosnie poruszanej kwestii obowiązku finansowania przez gminę oświetlenia dróg publicznych nie będących w zarządzie gminy, przy jednoczesnym braku możliwości podejmowania przez gminę decyzji w zakresie przyjmowanych rozwiązań technicznych przy projektowaniu i budowie tego oświetlenia, zaznaczyć należy, że przepisy art. 18 ustawy - *Prawo energetyczne* do zadań własnych gminy obok finansowania oświetlenia zliczają również planowanie oświetlenia dróg znajdujących się na terenie gminy. Natomiast zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy o *drogach publicznych* do GDDKiA należy współpraca z organami samorządu terytorialnego w zakresie rozbudowy i utrzymania infrastruktury drogowej. W związku z powyższym w przypadku budowy krajowej drogi publicznej nie zaliczanej do autostrad i dróg ekspresowych w rozumieniu przepisów o autostradach płatnych, której zarządcą jest GDDKiA, gmina i GDDKiA powinny zawrzeć porozumienie dotyczące budowy infrastruktury oświetleniowej uzgadniające także kwestie rozwiązań technicznych przy projektowaniu i budowie oświetlenia.

Mając powyższe na uwadze, oraz uwzględniając negatywną opinię Ministerstwa Finansów w przedmiotowej sprawie uprzejmie informuję, że nie przewiduje się

w najbliższym czasie zmian obecnie obowiązujących przepisów ustawy – *Prawo energetyczne* w zakresie finansowania oświetlenia ulicznego.

Mam nadzieję, że przedstawione wyjaśnienia stanowią wyczerpującą odpowiedź na Państwa oświadczenie.

2 funkcji

z up. M I N I S T E R
Joanna Strzelec-Lobodzińska
PODSEKRETARZ STANU